

... alebo o tom, prečo niektorí návštevníci kostola, ak nie sú pochválení, odídu a iní ani neprídu.

V jednej farnosti mi jeden farník o skupine iných farníkov povedal: *Vieš, keď im povieš, že chodenie do kostola na spásu nestačí, tak oni to nepochopia. Miesto toho si povedia, no, ak to nestačí, tak tam nemusím chodiť vôbec – a viac neprídu.*

Vtedy mi to nedávalo zmysel. Ak sa chcem spasit' a ak vidím, že ešte nerobím to, čo je na spásu potrebné – tak prestanem aj s tým málom, čo som doteraz robil? To je predsa fakt nezmysel!

Napriek tomu to tak títo ľudia naozaj robili. A nielen oni. 90% katolíkov to takto robí až tak úplne, že nedeľné bohoslužby nenavštevujú vôbec. Prečo? Ako vlastne títo ľudia myslia?

Keď som sa po rokoch v mysli vrátil k tomuto rozhovoru, spomenul som si na jedných snúbencov, ktorí mi hovorili: *Pán farár, my sme katolíci, síce nie takí fanatici, aby sme každú nedeľu chodili do kostola, to nie, sme takí normálni katolíci.*

Byť v nedeľu v kostole je fanatizmus? Wow. Tretie Božie prikázanie Desatora nariaďuje: *„Spomni na sobotňajší deň, aby si ho zasvätil“* (Ex 20,8) a pokračuje: *„Šesť dní budete konať svoju prácu, siedmy deň bude dňom úplného odpočinku so svätým zhromaždením.“* (Lv 23,3) V roku 300 vládol v Rímskej ríši cisár Dioklecián. Vydal postupne štyri edikty, ktorými zbavoval kresťanov osobnej slobody, nariaďil zničiť kresťanské kostoly, mučením ich nútili vzdať sa svojej viery. Štvrtý edikt, ktorý historici nazývajú krvavý, nariaďoval uctievanie štátnych bohov a obetovať im alebo zomrieť. V niektorých provinciách ríše sa popravy kresťanov vykonávali hromadne, boli miesta, kde bolo popravených 10 až 100 kresťanov denne. Práve v čase tohto prenasledovania sa konala v Elvíre synoda Katolíckej Cirkvi a na nej bolo stanovené: *„Každý, kto se zdrzuje ve městě a tři následující neděle nejde do kostela, má být na nějakou dobu vyloučen, aby se ukázalo, že byl pokárán. (kán. 21)“* Hoci išlo o život, hoci dookola zúrilo brutálne prenasledovanie – ani to nebol dôvod, aby niekto ignoroval Boží príkaz a nešiel v nedeľu na sv. omšu! A ak to napriek tomu urobil, bol to priestupok tak vážny, že po troch takýchto priestupkoch bol *exkomunikovaný*, vylúčený z Cirkvi! A oni, títo snúbenci, vo vlastných očiach katolíci, tomu hovoria „fanatizmus“? Ako je niečo podobné možné?

Nuž, možné to je – pretože títo ľudia proste nie sú katolíci. Sú *moralisticko-terapeutickí deisti*. Spomínate si ešte na to?¹

MTD je náboženstvo s veľmi jednoduchým krédom:

1. *Existuje Boh, ktorý stvoril a riadi svet a dozerá na život človeka na Zemi.*
2. *Boh chce, aby ľudia boli navzájom k sebe dobrí, milí a nerobili si zlé veci, tak ako to učí Biblia a väčšina svetových náboženstiev.*
3. *Ústredným cieľom života je byť šťastný a mať zo seba dobrý pocit, ísť za svojimi snami, naplňovať svoje záľuby a túžby a tak.*
4. *Boh nemusí byť v živote človeka zvlášť prítomný, okrem prípadov, keď je potrebný pre vyriešenie nejakého problému.*
5. *Dobří ľudia po smrti idú do neba – všetci, ktorí nespáchali nejaké naozaj strašne zlé veci (ako Hitler, Stalin či Mao).*

Vidíte tam niekde nejaké chodenie do kostola? Nevidíte, že? Na to, aby som išiel do Neba, stačí, ak verím v Pána Boha, že existuje. Ak nespácham nejaký mimoriadne strašný a ohavný zločin a navyše vo veľkom množstve. Ak som taký ten normálny obyčajný „slušný

človek“ ako všetci ostatní ľudia (podľa štandardov bežnej svetskej spoločnosti), tak po smrti pôjdem do Neba, nie je dôvod, aby ma Boh trestal v Pekle, neurobil som predsa nič tak zlé, za čo by som si Peklo zaslúžil. Ako konštatuje kanadský kňaz James Mallon: *„Spousta lidí je v hloubi duše přesvědčená, že pokud se z nás nestane nějaký mravní zatracenec, jako třeba Hitler, spasení si všichni skutečně zasloužíme, protože většinou jsme prostě docela hodní lidé. Spása je cosi, co se nám dluží ne proto, co kvůli nám udělal Bůh, anebo i kvůli tomu, co jsme udělali my sami, ale kvůli tomu, co jsme neudělali (skutečně zlé věci).“*

MTD-áci, ktorí v nedeľu prídu do kostola, sú teda vo vlastných očiach nadpriemerní. Nemuseli by – ale oni prišli. Robia niečo navyše. Boli tak vychovaní, držia sa toho, zachovávajú to ako prejav mimoriadnej horlivosti. Očakávajú, že za to budú náležite ocenení – aj zo strany kňaza! Tak, ako v istej farnosti, kde na konci polnočnej omše farár ďakoval „ročákom“ za to, že prišli a tak verejne vyznali svoju katolícku vieru.

A zrazu farár... nie! Vôbec ich neocceňuje! Nechváli! Dokonca o tom, čo robia, hovorí ako o niečom, čo je nedostatočné, formálne, čo nestačí na spásu.

Sú zmätení. Zbláznil sa? Čo to hovorí? Veď oni sú predsa tá elita, tí horliví a aktívni katolíci, výkvet Cirkvi! Niektorí dokonca prídu aj na brigádu okolo kostola! Čo ešte od nich chce? Veď nie sú ani mníšky, ani farári! Sú obyčajní katolíci! Oni by v tom kostole pokojne ani nemuseli byť! 90% katolíkov do kostola nechodí! To ako že všetci teraz budú len pre to zatratení? To je smiešne! Veď aj neveriaci ľudia, ak neurobia za života nič strašné, sa spasia! Tak to predsa je! Všetci – až na malé výnimky, ak vôbec nejaké – pôjdem po smrti do Neba. O čo viac oni, ktorí – a nemuseli by! – v nedeľu do toho kostola prídu a dokonca aj euro do zvončeka hodia, možno aj dve! Ešte aj pán biskup, keď bol onehdá na birmovke, bol potešený z toho, akými skvelými katolíkmi sú, všetkých ich v kostole pochválil! A tu zrazu farár... to nedáva zmysel! To je nejaký fanatik, nejaký *počahaný pánko*, ktorému nič nie je dosť, nič mu nestačí, ktorý by z nás chcel mať asi zo všetkých mníchov a mníšky...

Tak, ak *mu* nie sme dosť dobrí, pokojne nemusíme do kostola chodiť vôbec. Veď aj tak nemusíme. Spasíme sa aj bez toho. Do Neba prideme aj bez toho. Robili sme to, z horlivosti a dobrého srdca, ako svoj prejav nadpriemernej obdivuhodnej vernosti Cirkvi, obetovali sme pre to nedeľné dopoludnie – ale ak *mu* to nie je dosť dobré, ako nevie oceniť, čo my vlastne každú nedeľu podstupujeme a obetujeme, tak s tým môžeme pokojne aj prestať! Asi tak, ako oná štvrtáčka, ktorá po prvom svätom prijímaní viac už do kostola nechodila a s výrazom neskutočnej krivdy v očiach mi na hodine náboženstva v škole vyčítala: *Viete, čo som musela pre to prijímanie urobiť? Dvadsaťsedem ráz som musela v nedeľu ísť do kostola!* No, a toto je všetko. Celé tajomstvo.

Znova sa vraciame k uvedomeniu si, že v kostoloch nestretáme *učeníkov*, kresťanov. Iste, aj tí tam sú, ale podľa štatistík tvoria zhruba 5% z návštevníkov kostola. Zvyšok, 95% návštevníkov kostola, sú *zástupy*. Ľudia, ktorí ešte neuverili Kristovi ani Evanjeliu. Ešte sa neobrátili. Aj keď sa označujú za katolíkov, v skutočnosti sú viac či menej *moralisticko-terapeutickí deisti*. No a podľa toho s nimi musíme aj zaobchádzať. Nie karhať a vyučovať. Na to ešte nedozreli. To môžeme v malých spoločnostiach medzi *učeníkmi*. V kostole miesto toho ohlasovať a evanjelizovať, držať sa úplne prvotnej zvesti o Kristovi a Evanjeliu. Prinajmenšom v nedele a veľké sviatky (úvaha 532).

¹ úvaha 586